

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak op het hoger beroep van:

appellant,

tegen de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank
's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Zutphen, van 25 augustus 2010 in zaak
nrs. 10/17368 en 10/17367 in het geding tussen:

de vreemdeling

en

de minister van Justitie.

1. Procesverloop

Bij besluit van 11 mei 2010 heeft de minister van Justitie een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 25 augustus 2010, verzonden op dezelfde dag, heeft de voorzieningenrechter, voor zover thans van belang, het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 22 september 2010, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De minister van Justitie heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 19 oktober 2010, waar de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. S. Coenen, advocaat te Utrecht, en de minister voor Immigratie en Asiel (hierna: de minister), vertegenwoordigd door mr. G.M.H. Hoogvliet, advocaat te Den Haag, zijn verschenen. De zaak is ter zitting tegelijkertijd behandeld met de zaken nrs. 201002796/1/V3 en 201007479/1/V3.

Bij brief van 9 maart 2011 heeft de Afdeling het onderzoek heropend teneinde nadere schriftelijke inlichtingen als bedoeld in artikel 8:45 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) in te winnen. De Afdeling heeft partijen verzocht in te gaan op de mogelijke relevantie van het arrest van 21 januari 2011 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) in de zaak M.S.S. tegen België en Griekenland, zaak nr. 30696/09, JV 2011/68 (hierna: het arrest in de zaak M.S.S.) voor de beoordeling van het hoger beroep.

Bij brief van 6 april 2011 heeft de minister aan dit verzoek voldaan. Bij brieven van 15 april 2011 en 19 april 2011 heeft de vreemdeling nog nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak nogmaals ter zitting behandeld op 21 april 2011, waar de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. S. Coenen, voornoemd, en de minister, vertegenwoordigd door mr. G.M.H. Hoogvliet, voornoemd, zijn verschenen. De zaak is ter zitting wederom tegelijkertijd behandeld met de zaken nrs. 201002796/1/V3 en 201007479/1/V3.

2. Overwegingen

2.1. In de overwegingen wordt onder de minister tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.

2.2. Ingevolge artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) mag niemand

worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.

Ingevolge artikel 1 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000, als aangepast op 12 december 2007 te Straatsburg, (laatstelijk gepubliceerd in PB 2010, C 83/389, hierna: het Handvest), is de menselijke waardigheid onschendbaar. Zij moet worden geëerbiedigd en beschermd.

Ingevolge artikel 4 mag niemand worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.

Ingevolge artikel 18 wordt het recht op asiel gegarandeerd, met inachtneming van het Vluchtelingenverdrag en overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Ingevolge artikel 19, tweede lid, mag niemand worden verwijderd of uitgezet naar dan wel uitgeleverd aan een staat waarin een ernstig risico bestaat dat hij aan de doodstraf, aan folteringen of aan andere onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen wordt onderworpen.

Ingevolge artikel 47 heeft een ieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden recht op een doeltreffende voorziening in rechte. Een ieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld. Een ieder heeft de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen. Rechtsbijstand wordt verleend aan diegenen die niet over toereikende financiële middelen beschikken, voor zover die bijstand noodzakelijk is om de daadwerkelijke toegang tot de rechter te waarborgen.

2.2.1. Ingevolge artikel 3, tweede lid, van Verordening (EG) 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Verordening), voor zover thans van belang, kan, in afwijking van het eerste lid, elke lidstaat een bij hem ingediend asielverzoek van een onderdaan van een derde land behandelen, ook al is hij daartoe op grond van de in deze verordening neergelegde criteria niet verplicht.

Ingevolge artikel 30, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van deze wet afgewezen, indien een ander land, partij bij het Vluchtelingenverdrag, ingevolge een verdrag of een dit land en Nederland bindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

Volgens paragraaf C3/2.3.6.1 van de Vreemdelingen-circulaire 2000, voor zover thans van belang, wordt van de mogelijkheid om op grond van artikel 3, tweede lid, van de Verordening het asielverzoek zelf te behandelen, terughoudend gebruik gemaakt.

Volgens paragraaf C3/2.3.6.2, voor zover thans van belang, wordt ten principale op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel ervan uitgegaan dat de lidstaten van de Europese Unie de verplichtingen uit hoofde van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM naleven, tenzij er concrete aanwijzingen zijn dat het land waaraan de betrokkene wordt overgedragen zijn internationale verplichtingen niet nakomt. Indien er concrete aanwijzingen bestaan dat de verantwoordelijke lidstaat zijn internationale verplichtingen niet nakomt, bestaat de mogelijkheid voor Nederland om het asielverzoek aan zich te trekken op basis van artikel 3, tweede lid, van de Verordening. Het ligt op de weg van de vreemdeling om aannemelijk te maken dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging door verdragspartijen van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM wordt weerlegd. Hiervan is sprake als de vreemdeling aannemelijk maakt dat in de asielprocedure van de verantwoordelijke lidstaat ten aanzien van de vreemdeling niet zal worden onderzocht en vastgesteld of er sprake is van een schending van het Vluchtelingenverdrag of artikel 3 van het EVRM.

2.3. De vreemdeling heeft op 27 oktober 2009 in Nederland een asielaanvraag ingediend. Uit onderzoek in het Eurodac-systeem is gebleken dat hij eerder een asielaanvraag in Italië heeft ingediend. Niet in geschil is dat Italië op grond van de Verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van de in Nederland ingediende asielaanvraag.

2.4. In de enige grief klaagt de vreemdeling dat de voorzieningenrechter ten onrechte heeft overwogen dat de minister van het interstatelijk vertrouwensbeginsel heeft mogen uitgaan en geen aanleiding heeft hoeven zien de behandeling van het asielverzoek op grond van artikel 3, tweede lid, van de Verordening aan zich te trekken.

Daartoe betoogt hij, onder verwijzing naar diverse stukken, dat hij in Italië geen opvang- of andere voorzieningen heeft gekregen, dat de Italiaanse asielprocedure niet zorgvuldig is, dat hij bij terugkeer naar Italië verstoken zal blijven van een adequate met waarborgen omklede rechtsgang om de niet-naleving door Italië van Europese regelgeving aan te vechten en dat de Italiaanse asielprocedure onvoldoende waarborgen biedt tegen direct of indirect refoulement. Dit, zo stelt hij, is onder meer in strijd met Richtlijn 2003/9/EG van de Raad van de Europese Unie van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten (hierna: de Opvangrichtlijn) en Richtlijn 2005/85/EG van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus van de Raad van de Europese Unie (hierna: de Procedurerichtlijn).

De vreemdeling voert aan dat het arrest in de zaak M.S.S. niet enkel van belang is voor overdrachten aan Griekenland maar ook voor overdrachten aan andere landen, zoals in zijn geval Italië. Uit dit arrest vloeit, zo betoogt hij, voort dat op de overdragende lidstaat een onderzoeksplicht rust die verder gaat dan in het verleden werd aangenomen en dat de aangevallen uitspraak reeds hierom voor vernietiging in aanmerking komt. Voorts stelt hij dat de door het Court of Appeal van Engeland en Wales (hierna: het Court of Appeal) op 18 augustus 2010 gestelde prejudiciële

vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof van Justitie) over de reikwijdte van artikel 3, tweede lid, van de Verordening (geregistreerd onder zaaknr. C-411/10, PB 2010, C 274/21) aan zijn overdracht in de weg staan.

2.5. De Afdeling zal in de eerste plaats ingaan op de relevantie van het arrest in de zaak M.S.S. voor de onderhavige zaak. In dit arrest, dat betrekking heeft op de overdracht van een vreemdeling door België aan Griekenland met toepassing van de Verordening, kwam het EHRM tot het oordeel dat de situatie in Griekenland en de overdracht door België aan Griekenland op een aantal punten strijdig zijn met artikel 3, dan wel 13 van het EVRM.

2.5.1. Het EHRM is van oordeel dat de omstandigheden waaronder de in die zaak betrokken vreemdeling in een centrum in de buurt van de luchthaven van Athene in detentie heeft verbleven, een schending van artikel 3 van het EVRM opleveren. Dat de detentie relatief kort heeft geduurd, één keer vier dagen en één keer een week, is volgens het EHRM niet relevant. Een gelijkloidend oordeel geeft het EHRM, onder verwijzing naar onder meer de verplichtingen die voor Griekenland voortvloeien uit de Opvangrichtlijn, over de levensomstandigheden van de betrokken vreemdeling in Griekenland. Het EHRM beziet deze omstandigheden in samenhang met de voortdurende onzekerheid waarin de vreemdeling zich bevond en het ontbreken van zicht op een verbetering van zijn omstandigheden. Het EHRM overweegt terzake dat de verklaringen van de betrokken vreemdeling weliswaar niet zijn onderbouwd door documenten die specifiek op hem zagen, maar overeenkomen met voorhanden algemene informatie over de asielprocedure in Griekenland.

Voorts is het EHRM van oordeel dat, vanwege de tekortkomingen in de behandeling van de asielaanvraag van de betrokken vreemdeling door de Griekse autoriteiten en het risico dat hij loopt op direct of indirect refoulement zonder serieuze beoordeling van zijn asielaanspraken en zonder toegang tot een effectief rechtsmiddel, de toepassing van het asielrecht in Griekenland in strijd is met artikel 13, gelezen in samenhang met artikel 3 van het EVRM. Het EHRM wijst daartoe, samengevat weergegeven, op tekortkomingen in de toegang tot de procedure, tekortkomingen in het onderzoek van de aanvragen, het ontbreken van voldoende informatie voor asielzoekers over de te volgen procedures, gebrekkige communicatie tussen de autoriteiten en de asielzoekers onder meer vanwege de dubbelzinnige tekst van een informatiefolder, het gebrek aan tolken, onvoldoende training voor het personeel dat gehoren moet afnemen, het ontbreken van voldoende effectieve rechtsbijstand en de vertragingen bij het nemen van een beslissing. Voorts betreft het EHRM bij zijn beoordeling dat afwijzende beslissingen onvoldoende worden gemotiveerd en dat asielaanvragen in Griekenland slechts in uitzonderlijke gevallen worden gehonoreerd.

2.5.2. Gelet op deze omstandigheden, de detentie en levensomstandigheden in Griekenland en de risico's die voortvloeien uit de gebreken in de Griekse asielprocedure, komt het EHRM tot het oordeel dat overdracht door België naar Griekenland in strijd is met artikel 3 van het

EVRM. Ten aanzien van België oordeelt het EHRM in paragraaf 359 van het arrest als volgt:

"The Court considers, however, that it was in fact up to the Belgian authorities, faced with the situation described above, not merely to assume that the applicant would be treated in conformity with the Convention standards but, on the contrary, to first verify how the Greek authorities applied their legislation on asylum in practice. Had they done this, they would have seen that the risks the applicant faced were real and individual enough to fall within the scope of Article 3. The fact that a large number of asylum seekers in Greece find themselves in the same situation as the applicant does not make the risk concerned any less individual where it is sufficiently real and probable (...)."

2.5.3. Uit het arrest van het EHRM in de zaak M.S.S. blijkt dat het EHRM bij de beoordeling of overdracht van een vreemdeling met toepassing van de Verordening aan een andere lidstaat in strijd is met artikel 3, dan wel 13 van het EVRM, in het bijzonder de detentie- en/of levensomstandigheden waarmee de overgedragen asielzoeker in dat land wordt geconfronteerd en de kwaliteit van de asielprocedure in dat land betreft. Voorts houdt het arrest in dat ook in een situatie waarin ten aanzien van deze aspecten informatie is overgelegd die niet specifiek op de betrokken vreemdeling ziet, een lidstaat die een asielzoeker wenst over te dragen, zich ervan dient te vergewissen dat de wetgeving van de lidstaat waaraan de vreemdeling wordt overgedragen, op deze punten wordt toegepast op een wijze die in overeenstemming is met het EVRM.

Ook in een situatie waarin een vreemdeling zijn stelling dat overdracht strijdig is met artikel 3 van het EVRM, louter onderbouwt met een beroep op algemene documentatie die informatie bevat over één of meer van de blijkens het arrest relevante aspecten, is een zorgvuldige beoordeling daarvan derhalve geboden. Het is immers mogelijk dat deze informatie tot de conclusie moet leiden dat zich, gelet op tekortkomingen bij de behandeling van asielzoekers in het land waaraan wordt overgedragen, feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging door verdragspartijen van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM zoals bedoeld in het hiervoor in 2.2.1. aangehaalde beleid wordt, weerlegd.

2.5.4. In het besluit van 11 mei 2010 en het daarin ingelaste voornemen heeft de minister zich, samengevat, op het standpunt gesteld dat de vreemdeling geen concrete, op zijn individuele zaak betrekking hebbende, feiten en omstandigheden naar voren heeft gebracht, op basis waarvan zijn asielverzoek met toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Verordening in behandeling zou moeten worden genomen. De minister heeft bij dit oordeel betrokken dat de vreemdeling zijn verklaringen niet heeft onderbouwd met documenten die zien op zijn eigen asielaanvraag in Italië en dat de documenten waarop hij een beroep heeft gedaan, te algemeen van aard zijn en geen specifieke gegevens bevatten die op hem zien.

De voorzieningenrechter heeft overwogen dat in zijn algemeenheid ten opzichte van Italië mag worden uitgegaan van het interstatelijk

vertrouwensbeginsel en is de minister in zijn hiervoor weergegeven standpunt gevolgd.

2.5.5. Vastgesteld moet worden dat de vreemdeling zich reeds in de besluitvormingsfase en in beroep bij de rechtbank op, hierna in overweging 2.9.1. nog te noemen, documenten heeft beroepen. Van deze documenten kan niet op voorhand worden gezegd dat ze niet relevant zijn voor de beoordeling van de vraag of de in het arrest in de zaak M.S.S. genoemde aspecten aan overdracht in de weg zouden moeten staan. Nu, zoals blijkt uit overweging 2.5.4., in het besluit een op deze documenten toegespitste standpuntbepaling ten aanzien van de volgens het arrest in de zaak M.S.S. relevante aspecten ontbreekt, zijn deze niet beoordeeld op de in het arrest in de zaak M.S.S. omschreven wijze en slaagt de grief reeds hierom.

2.6. Het hoger beroep is reeds daarom gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling, gezien het vooroverwogene, het beroep tegen het besluit van 11 mei 2010 alsnog gegrond verklaren en dat besluit wegens strijd met artikel 3:46 van de Awb vernietigen.

2.7. De Afdeling ziet in hetgeen de vreemdeling in beroep en hoger beroep heeft aangevoerd en hetgeen de minister hiertegen heeft ingebracht, aanleiding te bezien of uit een oogpunt van finale geschilbeslechting reden bestaat met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand blijven.

2.8. Daartoe dient allereerst te worden ingegaan op de stelling van de vreemdeling dat hij in afwachting van de antwoorden van het Hof van Justitie op de door het Court of Appeal gestelde vragen, niet zou kunnen worden overgedragen aan Italië.

2.8.1. Op 18 augustus 2010 heeft het Court of Appeal aan het Hof van Justitie prejudiciële vragen gesteld over de reikwijdte van artikel 3, tweede lid, van de Verordening. Onder meer is de vraag gesteld of een lidstaat op grond van het Unierecht verplicht is, en zo ja, onder welke omstandigheden, om gebruik te maken van de bevoegdheid van artikel 3, tweede lid, van de Verordening, wanneer overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat de aanvrager zou blootstellen aan het risico van een inbreuk op zijn grondrechten, in het bijzonder de rechten genoemd in de artikelen 1, 4, 18, 19, tweede lid en 47 van het Handvest en/of aan het risico dat de minimumnormen van de Opvangrichtlijn, de Procedurerichtlijn en de Richtlijn 2004/83/EG van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven (hierna: de Definitierichtlijn), niet op hem zullen worden toegepast.

Voorts is onder meer de vraag gesteld of de omvang van de bescherming die door de algemene beginselen van het Unierecht aan een persoon op wie de Verordening van toepassing is wordt verleend, ruimer is dan de bescherming die wordt verleend door artikel 3 van het EVRM.

2.8.2. De Afdeling ziet geen grond voor het oordeel dat deze prejudiciële vragen aan overdracht in de weg staan. Daartoe is van belang dat, mede gelet op de jurisprudentie van het EHRM (T.I. tegen het Verenigd Koninkrijk, arrest van 7 maart 2000, nr. 43844/98, JV 2000/103), in de Nederlandse praktijk al geruime tijd wordt aangenomen dat de overdracht aan een andere lidstaat Nederland niet ontslaat van de verantwoordelijkheid om de nodige inspanningen te verrichten teneinde te voorkomen dat de betrokken vreemdeling ten gevolge van die overdracht zal worden onderworpen aan een behandeling die strijdig is met artikel 3 van het EVRM. Indien een vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM door de andere lidstaat wordt weerlegd, zal – zoals in het hiervoor in 2.2.1. aangehaalde beleid wordt beschreven – Nederland de behandeling van het asielverzoek met toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Verordening aan zich trekken.

2.8.3. Zoals blijkt uit het arrest in de zaak M.S.S., zoals hiervoor beschreven in de paragrafen 2.5.1. tot en met 2.5.3., is het EHRM van oordeel dat, indien door de vreemdeling ingeroepen documenten, van een al dan niet algemeen karakter, aanleiding geven voor gerede twijfel over één of meer van de in dit arrest relevant geachte aspecten, een lidstaat niet zonder meer kan uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel, maar zich er bij overdracht van dient te vergewissen dat de lidstaat waar de vreemdeling aan wordt overgedragen, de eigen wetgeving in de praktijk toepast op een wijze die geen strijd oplevert met artikel 3 van het EVRM. Het EHRM betreft in het arrest bij de beoordeling van de relevant geachte aspecten uitdrukkelijk de verplichtingen die de lidstaten op grond van het Unierecht zijn aangegaan. Gelet op deze uitleg van artikel 3 van het EVRM, neemt de Afdeling aan dat de artikelen 1, 4, 18, 19, tweede lid, en 47 van het Handvest, voor zover hier van belang, geen additionele rechten omvatten.

Met betrekking tot de levensomstandigheden van overgedragen asielzoekers overweegt het EHRM in de overwegingen 249 tot en met 251 van het arrest bijvoorbeeld dat, hoewel artikel 3 van het EVRM in zijn algemeenheid niet tot het oordeel leidt dat lidstaten verplicht zijn te waarborgen dat ieder binnen de jurisdictie van een lidstaat onderdak heeft of financiële ondersteuning ontvangt waarmee een bepaalde levensstandaard kan worden gewaarborgd, er niettemin op internationaal en Europees niveau een brede consensus bestaat dat asielzoekers tot een kwetsbare groep behoren die bijzondere bescherming behoeft. De verplichting om asielzoekers die dat nodig hebben onderdak en goede voorzieningen te bieden vloeit, zo overweegt het EHRM, sinds de implementatie van de Opvangrichtlijn voort uit het Griekse recht.

2.8.4. Gelet op de beoordeling waartoe het arrest in de zaak M.S.S., zoals hiervoor omschreven in de overwegingen 2.5.1. tot en met 2.5.3., noopt, kan er volgens de Afdeling van worden uitgegaan dat eventuele schendingen van het Unierecht in het land waaraan de vreemdeling wordt overgedragen, die buiten het kader van de door het EHRM bij de beoordeling betrokken aspecten vallen en derhalve niet leiden tot de conclusie dat bij overdracht

aan een andere lidstaat sprake is van een dreigende schending van artikel 3 van het EVRM, het Hof van Justitie niet tot het oordeel zullen leiden dat een lidstaat vanwege dergelijke schendingen de behandeling van een asielverzoek met toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Verordening aan zich zou moeten trekken.

Voorts is van belang dat een verdergaande uitleg van artikel 3, tweede lid, van de Verordening in alle zaken waarin de Verordening wordt toegepast tot een geheel andere wijze van beoordeling zou moeten leiden. Voordat tot overdracht kan worden overgegaan zal naar aanleiding van een daartoe strekkend betoog immers steeds moeten worden beoordeeld of de lidstaat waarnaar de betrokken vreemdeling wordt overgedragen ten volle aan alle in de prejudiciële vragen genoemde normen voldoet. Indien wordt aangenomen dat de minister zich, in afwachting van het antwoord op de prejudiciële vragen, niet op het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag beroepen, leidt dit er feitelijk toe dat overdracht van een vreemdeling aan een andere lidstaat met toepassing van de Verordening niet meer kan plaatsvinden, behoudens wellicht in die gevallen waarin vaststaat dat in die lidstaat volledig wordt voldaan aan alle hier bedoelde normen. Dit zou betekenen dat de Verordening, in weerwil van het uitgangspunt dat snel moet kunnen worden vastgesteld welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek, mede als gevolg van de afwijzing bij beslissing van 1 oktober 2010 door de president van het Hof van Justitie van een verzoek van het Court of Appeal om de versnelde procedure, als bedoeld in artikel 104 bis, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie, in zaak C-411/10 toe te passen (www.curia.europa.eu), voor langere tijd in een zeer grote hoeveelheid zaken niet kan worden toegepast, terwijl daar naar verwachting niet de noodzaak toe bestaat.

2.8.5. Gelet hierop ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat de vragen van het Court of Appeal in de weg staan aan het besluit van de minister tot overdracht van de vreemdeling aan Italië.

2.9. Vervolgens dient op de wijze waarop dat in het arrest in de zaak M.S.S. is gepreciseerd, te worden beoordeeld of de feiten en omstandigheden waarop in de onderhavige zaak een beroep is gedaan, tot het oordeel moeten leiden dat de vreemdeling bij overdracht aan Italië een behandeling te wachten staat die strijd oplevert met artikel 3 van het EVRM.

2.9.1. De vreemdeling heeft ter onderbouwing van zijn, hiervoor onder 2.4. weergegeven, betoog dat overdracht strijdig is met artikel 3 van het EVRM in de besluitvormingsfase en in beroep onder meer verwezen naar de volgende stukken:

- het artikel "Asiel in Zuid-Europa" van mr. (NAV, nr. 3, juni 2009, blz. 176/186);
- het rapport "Pushed Back, Pushed Around" van Human Rights Watch van september 2009;
- de vragen van het EHRM van 18 november 2009 aan de Italiaanse autoriteiten in zaak nr. 27765/09;
- de interim measures die in een aantal asielzaken door de President van het EHRM zijn getroffen, waaronder de tegen Nederland

- getroffen interim measures van 14 januari 2010 (nr. 2303/10) en van 11 februari 2010 (nr. 4107/10) en de daarin gestelde vragen;
- het rapport "Over the Wall – A tour of Italy's migrant centres" van Artsen zonder Grenzen van januari 2010;
- het rapport "Report to the Italian Government on the visit to Italy carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment" van 28 april 2010;
- de uitspraken van de rechtbank s'-Gravenhage, nevenzittingsplaats Almelo, van 11 februari 2010 in zaak nr. 09/40547 (LJN: BL3933) en van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Haarlem, van 17 mei 2010 in zaak nr. 10/821 (LJN: BN1740).

2.9.2. Ter nadere onderbouwing heeft de vreemdeling in zijn brief van 15 april 2011 voorts gewezen op de volgende stukken:

- het rapport van de Mensenrechten Commissaris van de Raad van Europa, Thomas Hammarberg, "Report – Following his visit to Italy on 13-15 January 2009";
- de jaarrapporten 2009 en 2010 van Amnesty International over Italië;
- het rapport "Survey on legal aid for asylum seekers in Europe" van oktober 2010 van de European Council on Refugees and Exiles (de ECRE);
- rapporten van de parlementaire vergadering van de Raad van Europa van 9 november 2010 ("Preventing harm to refugees and migrants in extradition and expulsion cases: Rule 39 indications by the European Court of Human Rights") en 20 december 2010 ("Implementation of judgements of the European Court of Human Rights");
- het rapport "Rückschaffung in den 'Sicheren Drittstaat' Italien" van de Sweizerische Beobachtungsstelle für Asyl- und Ausländerrecht" van november 2009 en het rapport "Factual Reception Conditions For Refugees in Italy and Returns Under Regulation 343/2003/EC" van Save the Children van januari 2011, en
- een brief van het Landelijk Bureau van Vluchtelingenwerk Nederland, inclusief bijlagen, van 11 april 2011, waarin onder meer melding wordt gemaakt van het rapport "Zur Situation von Flüchtlingen in Italien" van Pro Asyl van maart 2011.

2.9.3. De minister heeft zich op het standpunt gesteld dat er geen aanleiding is voor het oordeel dat het arrest in de zaak M.S.S. ook aan overdracht aan andere lidstaten, zoals in dit geval Italië, in de weg staat. Het enkele gegeven dat er informatie is op basis waarvan vraagtekens te plaatsen zijn bij de toepassing van de asielprocedure in Italië, leidt nog niet tot de conclusie dat overdracht strijd oplevert met artikel 3 van het EVRM. De aard en het gewicht van de informatie waarover wordt beschikt zijn – zo volgt ook uit de jurisprudentie van het EHRM – volgens de minister van groot belang.

Hoewel, zo stelt de minister, kanttekeningen te plaatsen zijn bij de

asielprocedure in Italië, is de beschikbare informatie over Italië niet van dezelfde aard en intensiteit als de informatie die over de Griekse asielprocedure voorhanden was. Uit de beschikbare bronnen blijkt dat het inwilligingspercentage in Italië significant hoger is dan de percentages die met betrekking tot Griekenland bekend waren. Voorts blijkt uit de veelheid van procedures die hier te lande zijn behandeld, dat in Italië in veel gevallen wel degelijk, althans in enigerlei vorm, in opvang wordt voorzien. De beschikbare informatie is volgens de minister niet van dien aard dat de Nederlandse autoriteiten er in algemene zin niet meer op zouden mogen vertrouwen dat aan Italië overgedragen vreemdelingen niet zullen worden blootgesteld – direct of indirect – aan een onmenselijke of vernederende behandeling.

De minister wijst er voorts op dat het arrest in de zaak M.S.S. voorafgegaan is door een min of meer generieke interim measure voor uit Centraal- en Zuid-Somalië afkomstige asielzoekers waarvoor Griekenland op basis van de Verordening verantwoordelijk was, en later door een nagenoeg ongeclausuleerde interim measure voor alle overdrachten aan Griekenland. Van een vergelijkbare praktijk is ten aanzien van Italië geen sprake. Uit kort voor het arrest in de zaak M.S.S. genomen beslissingen is voorts gebleken dat de President van het EHRM met betrekking tot overdracht aan Italië in ieder geval in één zaak een getroffen interim measure heeft opgeheven en in een andere zaak geen aanleiding heeft gezien om een interim measure te treffen.

De minister wijst er voorts op dat uit de verklaringen van de vreemdeling blijkt dat hij heeft toegegeven dat hij van 10 april 2009 tot 1 augustus 2009 in Italië heeft verbleven, dat hij in Italië asiel heeft aangevraagd en dat hij een zogenaamde "soggiorno" heeft gekregen die drie jaar geldig was. Uit zijn verklaringen kan, zo stelt de minister, niet worden afgeleid dat hij in Italië te maken heeft gekregen met een behandeling die zodanig is dat zou moeten worden geconcludeerd dat van overdracht zou moeten worden afgezien.

2.9.4. Ook indien de voorhanden documenten over de situatie in Italië worden beoordeeld op de in het arrest in de zaak M.S.S. omschreven wijze, ziet de Afdeling, mede in het licht van hetgeen hieromtrent tijdens de zittingen is toegelicht, thans geen grond voor het oordeel dat de documenten waar de vreemdeling zich op heeft beroepen, tot het oordeel moeten leiden dat hij niet aan Italië mag worden overgedragen.

2.9.5. De door de vreemdeling overgelegde algemene stukken bevatten geen concrete aanknopingspunten voor het oordeel dat Italië asielzoekers die, zoals de vreemdeling, in het kader van de Verordening zijn of zullen worden overgedragen, in strijd met zijn non-refoulementverplichtingen verwijderd. De overgelegde stukken hebben, wat dit aspect betreft, in belangrijke mate betrekking op de situatie van asielzoekers die zich over zee toegang tot Italië willen verschaffen en niet op vreemdelingen die in het kader van de Verordening aan Italië worden overgedragen. Daarnaast heeft de vreemdeling tijdens de eerste zitting bij de Afdeling desgevraagd aangegeven geen stukken te kunnen noemen waaruit zou blijken dat Italië

vreemdelingen die in het kader van de Verordening aan Italië zijn overgedragen, in strijd met zijn non-refoulementverplichtingen verwijderd.

2.9.6. Met de minister kan worden geconstateerd dat de President van het EHRM weliswaar in bepaalde gevallen interim measures ten aanzien van overdracht naar Italië treft, maar dat er geen sprake is van een situatie die vergelijkbaar is met de praktijk die, voorafgaand aan het arrest in de zaak M.S.S., was ontstaan in zaken waarin overdracht aan Griekenland aan de orde was.

De interim measures van het EHRM waarnaar de vreemdeling heeft verwezen, zijn niet van een motivering voorzien, zodat daaruit niet kan worden afgeleid of deze betekenis hebben voor andere vreemdelingen en, indien dat het geval is, welke betekenis dit zou kunnen zijn. In dit kader is voorts van belang dat de minister ter zitting bij de Afdeling heeft toegelicht dat de President van het EHRM ten aanzien van overdrachten aan Italië nog steeds, ook recentelijk, verzoeken om interim measures afwijst. Dat Italië in het verleden getroffen interim measures zou hebben genegeerd, is evenmin reden voor het oordeel dat de vreemdeling niet naar dit land kan worden overgedragen, reeds nu niet aannemelijk is geworden dat dit ook is gebeurd in zaken waarin een vreemdeling met toepassing van de Verordening is overgedragen.

2.9.7. Uit het arrest in de zaak M.S.S. blijkt dat de voorhanden algemene informatie over de asielpcedure in Griekenland het EHRM tot de conclusie bracht dat sprake was van systematische problemen, terwijl de Griekse autoriteiten klaarblijkelijk niet langer in staat of bereid waren om het optreden van excessen te voorkomen. De documenten waar de vreemdeling zich ten aanzien van de situatie in Italië op heeft beroepen, bieden onvoldoende grond voor de conclusie dat detentie- of levensomstandigheden waar de vreemdeling in Italië mee te maken kan krijgen, of de toepassing van de asielpcedure in dat land, in de praktijk van een zodanige aard zijn dat op basis daarvan zou moeten worden geconcludeerd dat wat voor Griekenland heeft te gelden, in gelijke mate opgaat voor Italië. Concretere, al dan niet algemene, informatie waaruit blijkt dat voor de vreemdeling bij overdracht een situatie zal ontstaan die strijdig is met artikel 3, dan wel 13 van het EVRM, kan dan ook worden verlangd.

2.9.8. Voorts is van belang dat de minister heeft gesteld dat uit hier te lande behandelde procedures blijkt dat in Italië in veel gevallen in enigerlei vorm van opvang was voorzien, hetgeen ter zitting niet gemotiveerd is bestreden, en dat, zoals de minister tevens heeft benadrukt en evenmin is bestreden, het inwilligingspercentage in Italië significant hoger is dan de percentages die met betrekking tot Griekenland bekend zijn.

2.9.9. Tot slot is van betekenis dat het persoonlijk relaas van de vreemdeling, zoals door de minister eveneens is gesteld, geen indicaties biedt voor het oordeel dat de Italiaanse asielpcedure niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet. De vreemdeling heeft in Italië immers een asielaanvraag kunnen indienen, naar aanleiding waarvan hij een zogenaamde "soggiorno" heeft gekregen die drie jaar geldig was. De vreemdeling werd dan ook niet bedreigd met uitzetting naar zijn land van herkomst. Uit zijn verklaringen kan

niet worden afgeleid dat hij in het verleden in Italië het slachtoffer is geworden van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

2.10. Onder deze omstandigheden ziet de Afdeling thans dan ook geen grond voor het oordeel dat door de overdracht van de vreemdeling aan Italië een situatie zal ontstaan die strijdig is met artikel 3, dan wel 13 van het EVRM en de minister zich om die reden niet met een beroep op het interstatelijk vertrouwensbeginsel op het standpunt kan stellen, dat ervan kan worden uitgegaan dat Italië de refoulementverboden niet zal schenden.

Gelet op het vooroverwogene ziet de Afdeling aanleiding met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand blijven.

2.11. De minister dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Zutphen, van 25 augustus 2010 in zaak nr. 10/17367;
- III. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank in die zaak ingestelde beroep gegrond;
- IV. vernietigt het besluit van de minister van Justitie van 11 mei 2010, kenmerk 0910-27-1132;
- V. bepaalt dat de rechtsgevolgen van dat besluit geheel in stand blijven;
- VI. veroordeelt de minister voor Immigratie en Asiel tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 2.185,- (zegge: eenentwintighonderdvijfentachtig euro) geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. M.G.J. Parkins-de Vin en mr. H. Troostwijk, leden, in tegenwoordigheid van mr. J.H. van der Winden, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

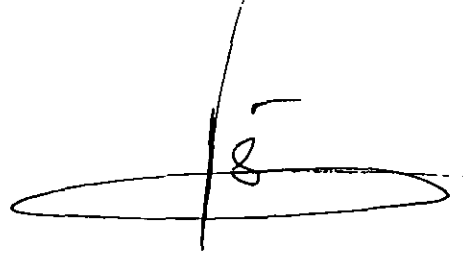
w.g. Van der Winden
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 14 juli 2011

348

Verzonden: 14 juli 2011

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' shape with a horizontal line across the middle, and a small 'S' or similar character to the right.

mr. H.H.C. Visser

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Nevenzittingsplaats Zutphen

Sector Bestuursrecht
Voorzieningenrechter

Reg.nrs.: AWB 10/17368 en AWB 10/17367

Uitspraak op het verzoek om een voorlopige voorziening, tevens uitspraak in de hoofdzaak, in het geding tussen:

geboren op
van Somalische nationaliteit,
V-nummer:
verzoeker/eiser (hierna: eiser),
gemachtigde: mr. S. Coenen, advocaat te Utrecht,

en

de Minister van Justitie
verweerder,
gemachtigde: mr. M. Buijsman, werkzaam bij de IND.

1. Procesverloop

Op 27 oktober 2009 heeft eiser een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend. Bij besluit van 11 mei 2010 heeft verweerder de aanvraag afgewezen omdat Italië verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

Bij brief van 12 mei 2010 is daartegen beroep ingesteld. Eiser mag de behandeling daarvan niet in Nederland afwachten. Bij verzoek van 12 mei 2010 is verzocht de voorlopige voorziening te treffen dat uitzetting achterwege wordt gelaten tot op het beroep is beslist.

Het verzoek is ter zitting van 12 augustus 2010 behandeld. Beide partijen hebben zich laten vertegenwoordigen door hun gemachtigde.

2. Overwegingen

2.1 Indien de voorzieningenrechter na de behandeling ter zitting van een verzoek om een voorlopige voorziening van oordeel is dat nader onderzoek redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de zaak, kan hij, ingevolge artikel 8:96 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), onmiddellijk uitspraak doen in de bij de rechtbank aanhangige

AWB 10/17369 en AWB 10/17367

2

hoofdzaak. Van deze bevoegdheid wordt in dit geval gebruik gemaakt.

2.2 Ingevolge artikel 30, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, als bedoeld in artikel 28 van deze wet, afgewezen, indien een ander land, partij bij het Vluchtelingenverdrag ingevolge een verdrag of een dit land en Nederland bindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag. In dit geval is van toepassing Verordening (EG) 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: Vo 343/2003).

2.3 Verweerder heeft de autoriteiten van Italië op 16 april 2010 verzocht om eiser terug te nemen op de voet van artikel 16, eerste lid, onder c van Vo 343/2003. Italië heeft niet tijdig gereageerd op het terugnameverzoek. Op grond van artikel 20, eerste lid, aanhef en onder c, van Vo 343/2003 staat dit gelijk met aanvaarding van het terugnameverzoek.

2.4 Gelet op het bovenstaande is Italië in beginsel verantwoordelijk voor de behandeling van de asielaanvraag van eiser.

2.5 Ingevolge artikel 3, tweede lid, van Vo 343/2003, voor zover thans van belang, kan verweerder, in afwijking van het eerste lid, een bij hem ingediend asielverzoek van een onderdaan van een derde land behandelen, ook al is hij daartoe op grond van de in deze verordening neergelegde criteria niet verplicht.

Volgens het door verweerder ter zake gevoerde beleid in paragraaf C3/2.3.6.1 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: Vc 2000) wordt van de mogelijkheid het asielverzoek zelf te behandelen terughoudend gebruik gemaakt.

2.6 Volgens paragraaf C3/2.3.6.2 van de Vc 2000 gaat verweerder er op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel ten principale vanuit dat de lidstaten de verplichtingen uit hoofde van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) naleven, tenzij er concrete aanwijzingen zijn dat het land waaraan de vreemdeling wordt overgedragen zijn internationale verplichtingen niet nakomt.

Het is in dat geval volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) aan eiser om aannemelijk te maken dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging door Italië van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM wordt weerlegd (zie onder meer een uitspraak van de Afdeling van 3 november 2009 (LJN: BK2255)). Eerst indien hij daarin is geslaagd, kan verweerder niet langer volstaan met een algemeen beroep op het interstatelijk vertrouwensbeginsel en is het aan hem om concreet te weerleggen dat eiser bedoelde risico's loopt.

2.7 Eiser heeft aangevoerd dat verweerder in zijn geval niet mocht uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel, zodat verweerder toepassing had dienen te geven aan het bepaalde in artikel 3, tweede lid, van Vo 343/2003. Volgens eiser is de Italiaanse asielprocedure niet zorgvuldig, zijn de opvangvoorzieningen voor asielzoekers in Italië slecht en zal hij bij terugkeer naar Italië verstoken blijven van een adequate met waarborgen omklede rechtsingang

AWB 10/17368 en AWB 10/17367

3

om de niet naleving door Italië van Europese regelgeving aan te vechten. Overdracht aan Italië zou daarom in strijd zijn met artikel 13 van het EVRM, artikel 39 van Richtlijn 2003/85/EG van de Raad van 1 december 2003 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (hierna: Procedurerichtlijn) en artikel 13 van Richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten (hierna: Opvangrichtlijn), aldus eiser. Ter onderbouwing van zijn betoog heeft eiser verwezen naar de volgende stukken:

1. het artikel "Asiel in Zuid-Europa" van mr. A. Ricci Ascoli (NAV, nr. 3, juni 2009, blz. 176-186);
2. het rapport 'Pushed back, pushed around: Italy's forced return of boat migrants and asylum seekers [...]' van Human Rights Watch van september 2009;
3. diverse interim measures die door de president van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zijn getroffen;
4. het rapport 'Over the Wall - A tour of Italy's migrant centres' van Artsen zonder grenzen van januari 2010;
5. het rapport 'Report to the Italian Government on the visit to Italy carried out by the European Committee for the prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment' van 28 april 2010.

2.8 De voorzieningenrechter overweegt, onder verwijzing naar een drietal uitspraken van de Afdeling van 30 oktober 2009 (zaaknr. 200902973/1, LJN: BK2296, zaak nr. 200906498/1, LJN: BK2240 en zaak nr. 200907111/1, LJN: BK2300), dat bovengenoemde stukken alsmede de diverse door de President van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) getroffen interim measures, niet leiden tot de conclusie dat eiser met het inroepen daarvan aanneemelijk heeft gemaakt dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumpctie van eerbiediging door Italië van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM wordt weerlegd. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter geven ook de sinds voormelde uitspraken gewezen interim measures van de President van het EHRM geen aanleiding voor een andere conclusie, nu deze niet zijn gemotiveerd, zodat verweerder zich onder verwijzing naar vaste jurisprudentie van de Afdeling op het standpunt heeft kunnen stellen dat uit deze interim measures niet kan worden afgeleid of, en zo ja, welke betekenis deze interim measures hebben voor andere vreemdelingen zoals eiser.

De voorzieningenrechter is verder van oordeel dat het enkel stellen van vragen door het EHRM niet tot de conclusie leidt dat het EHRM thans van oordeel is dat de omstandigheden in Italië aan overdracht in de weg staan, waarbij de voorzieningenrechter wijst op de uitspraak van de Afdeling van 15 februari 2010 (zaak nr. 200905823/1, LJN: BL4546) die betrekking heeft op vragen die het EHRM onder meer aan de Griekse autoriteiten heeft gesteld.

2.9 Het betoog dat Italië handelt in strijd met de Definitierichtlijn en de Opvangrichtlijn moet in Italië aan de orde worden gesteld en beoordeeld, waarbij de voorzieningenrechter wijst op de uitspraak van de Afdeling van 30 oktober 2009 (zaak nr. 200906498/1, LJN: BK2240). Om die reden heeft het beroep op het hierboven onder punt 4 vermelde rapport van Artsen Zonder Grenzen, welk rapport in het Italiaans is opgesteld en niet is overgelegd, niet het door eiser beoogde resultaat, nu dit rapport blijkens de bij de rechtbank bekende Engelstalige samenvatting, getiteld "Over the wall - A tour of Italy's migrant centres", ziet op de opvangvoorzieningen in Italië. Een mogelijk verschil tussen de opvang van asielzoekers in Nederland en de opvang in Italië behoeft voor verweerder geen aanleiding te zijn de behandeling van het asielverzoek aan zich te trekken.

AWB 10/17368 en AWB 10/17367

4

De voorzieningenrechter overweegt verder dat het hierboven onder punt 5 vermelde rapport van het CPT enkel betrekking heeft op het terugsturen van asielzoekers die per boot vanuit Libië richting Italië reizen. Onder verwijzing naar overweging 2.4 van voormelde uitspraak van de Afdeling van 30 oktober 2009 (zaak nr. 200907111/1, LJN: BK2300), overweegt de voorzieningenrechter dat hierin geen concrete aanwijzing is gelegen dat Italië eiser, die wordt overgedragen in het kader van Vo 343/2003, in strijd met zijn non refoulementverplichtingen zal verwijderen.

2.10 De voorzieningenrechter concludeert dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging door Italië van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM wordt weerlegd. De voorzieningenrechter is gelet hierop van oordeel dat verweerder heeft mogen aannemen dat er op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel van mag worden uitgegaan dat Italië zijn verdragsverplichtingen jegens eiser zal nakomen. Verweerder heeft dan ook kunnen besluiten geen toepassing te geven aan artikel 3, tweede lid, van Vo 343/2003.

2.11 Gelet op het voorgaande is het beroep ongegrond. Er is daarom geen aanleiding voor het treffen van een voorlopige voorziening.

2.12 Voor een veroordeling in de proceskosten bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De voorzieningenrechter:

ten aanzien van de hoofdzaak:

- verklaart het beroep ongegrond;

ten aanzien van het verzoek om een voorlopige voorziening:

- wijst het verzoek af.

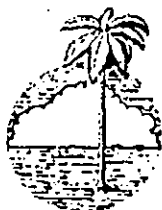
Deze uitspraak is gedaan door mr. R.J. van Lochem. De beslissing is in tegenwoordigheid van de griffier in het openbaar uitgesproken op 25 augustus 2010.

Rechtsmiddel

Tegen de uitspraak in de hoofdzaak kan binnen vier weken na de dag van verzending hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder vermelding van "Hoger beroep, vreemdelingenzaken", postbus 16113, 2500 BC Den Haag.

Afschrift verzonden op: 25 AUG. 2010

Voor fotocopie en afname het verantwoordelijke
De Griffier van de Arrondissements - Rechtbank
te ZUTPHEN

ADVOCATENKANTOOR PALM

Brigittenstraat 17
3512 KJ Utrecht
T: 030 234 11 50
F: 030 234 11 53

mr B.A. Palm
mr S. Coenen
mw. mr G. Ocak
mw. mr M.R. Verdoner

mw. A. Lewa
(chef de bureau)
mw. J.F. van Renswoude
(financiële administratie)

De Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Hoger beroep vreemdelingenzaken

Uitsluitend per fax nr.: 070 - 365 13 80

Cc. IND, unit PV Zwolle, fax nr. 038 - 888 65 57

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
22 SEP 2010	
ZAAKNR. 201009278	
AAN:	V3
BEHANDELO: DD:	PAR:

Inzake : de heer uit Somalië
Onze ref. : 0911.01
Uw ref. :

Utrecht, 22 september 2010

HOGER BEROEPSCHRIFT

Edelgrootachtbaar college,

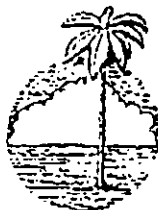
Namens appellant, de heer momenteel verblijvende te
aan de te dezer zake domicilie kiezende te 3512 KJ Utrecht aan de
Brigittenstraat 17, ten kantore van mr. S. Coenen, advocaat, wordt hierbij hoger beroep
ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zitting houdende te Zutphen,
van 25 augustus 2010, waarvan afschrift hierbij gaat (productie 1).

Benadrukt hij dat ondergetekende door appellant tot het instellen van hoger beroep
bepaaldelijk gevolmachtigd is,

Appellant is van mening dat de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zitting houdende te
Zutphen, hierna eveneens te noemen "de rechtbank", van 25 augustus 2010 in rechte niet in
stand kan blijven, en voert daartoe de volgende grief aan.

I

Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging 2.8 op bladzijde 3 van haar
uitspraak het volgende:

ADVOCATENKANTOOR PALM

"De voorzieningenrechter overweegt (...) dat bovengenoemde stukken alsmede de diverse door de President van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) getroffen interim measures, niet leiden tot de conclusie dat eiser met het invoeren daarvan aannemelijk heeft gemaakt dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging door Italië van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM wordt weerlegd. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter geven ook de sinds voormelde uitspraken gewezen interim measures van de President van het EHRM geen aanleiding voor een andere conclusie, nu deze niet zijn gemotiveerd, zodat verweerder zich (...) op het standpunt heeft kunnen stellen dat uit deze interim measures niet kan worden afgeleid of, en zo ja, welke betekenis deze interim measures hebben voor andere vreemdelingen zoals eiser."

Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging 2.10 op bladzijde 4 van haar uitspraak het volgende:

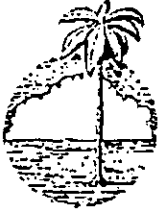
"De voorzieningenrechter concludeert dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat zich in zijn zaak feiten en omstandigheden voordoen op basis waarvan de presumptie van eerbiediging door Italië van het Vluchtelingenverdrag en artikel 3 van het EVRM wordt weerlegd. De voorzieningenrechter is gelet hierop van oordeel dat verweerder heeft mogen aannemen dat er op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel van mag worden uitgegaan dat Italië zijn verdragsverplichtingen jegens eiser zal nakomen. Verweerder heeft dan ook kunnen besluiten geen toepassing te geven aan artikel 3, tweede lid, van Vo 343/2003."

Appellant verwijst allereerst naar de hiernavolgende stukken, die hij reeds in de beroepsprocedure bij de rechtbank heeft ingebracht, met het bepleid verzoek de inhoud van deze stukken als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

- rapport Artsen Zonder Grenzen, 'Over the Wall – A tour of Italy's migrant centres', januari 2010
- rapport CPT, 'Report to the Italian Government on the visit to Italy carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 27 to 31 July 2009', 28 april 2010
- interim measures van de President van het EHRM van 14 januari 2010 en 11 februari 2010

Overigens merkt de rechtbank in rechtsoverweging 2.9 nog ten onrechte op dat het rapport van Artsen Zonder Grenzen van januari 2010 niet door appellant zou zijn overgelegd. Het rapport is als productie 3 bij de gronden van beroep van 7 juni 2010 gevoegd.

Appellant heeft de Minister van Justitie verzocht gebruik te maken van zijn bevoegdheid om zijn asielaanvraag op grond van artikel 3 lid 2 Verordening 343/2003 alsnog in behandeling te nemen, ondanks dat deze daartoe op basis van de criteria van Verordening 343/2003 niet

ADVOCATENKANTOOR PALM

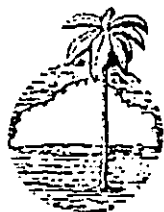
verplicht is. Appellant heeft zich namelijk op het standpunt gesteld dat er concrete aanwijzingen bestaan dat Italië zijn internationale verplichtingen niet nakomt, zodat aldus niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan.

Daartoe heeft appellant allereerst verwezen naar zijn verklaringen tijdens het gehoor Dublinclaim, dat hij in Italië geen opvang kreeg, dat hij op straat moest slapen en dat hij geen eten kreeg en dat hij daardoor op hulp van de kerk aangewezen was.

Appellant heeft in zijn zienswijze van 16 november 2009 verwezen naar een artikel van mr. Alessandra Ricci Ascoli, 'Het Italiaanse asielsysteem in het kader van de EU-wetgeving', van juni 2009 (NAV 2009/3, p. 176-186). Op pagina 185 concludeert de juriste: "(...) dat er een risico bestaat dat asielzoekers in Italië het risico lopen van refoulement. Veel asielverzoeken bereiken het grondgebied van Italië via Lampedusa. Zij krijgen vaak in strijd met de Dublinverordening, dat het recht op asiel garandeert, niet de mogelijkheid een asielverzoek in te dienen. Wanneer zij tot de gelukkige groep behoren die daartoe wel de gelegenheid krijgt, hebben zij geen toegang tot een effectief rechtsmiddel in de zin van artikel 13 EVRM en artikel 39 Procedurerichtlijn. Het is bovendien twijfelachtig dat zij conform de Procedurerichtlijn in staat worden gesteld hun asielgronden naar voren te brengen. Voorts geeft Italië in strijd met artikel 10 EG toepassing aan een bilaterale overeenkomst met Griekenland boven de Dublinverordening."

Vervolgens schrijft de juriste dat er op het eiland Lampedusa geen rechtsbijstand aanwezig is en er geen beroepsinstantie is om beroep in te stellen tegen een negatieve beschikking op een asielaanvraag. Volgens de juriste is het risico van refoulement in deze gevallen zeer hoog (p. 177). Een aantal aspecten van de Italiaanse asielprocedure is in strijd met de Procedurerichtlijn. Zo wordt de asielzoeker tijdens zijn gehoor niet standaard bijgestaan door een tolk, hetgeen in strijd is met artikel 10 lid 1 onder b en artikel 13 lid 3 onder b van de Procedurerichtlijn. Bovendien is het zeer twijfelachtig of de asielzoeker in staat wordt gesteld de gronden van het asielverzoek uitvoerig uiteen te zetten, zoals verplicht gesteld in artikel 13 lid 3 Procedurerichtlijn. De beslissing op een asielaanvraag wordt voorts niet standaard kenbaar gemaakt in een taal die de asielzoeker redelijkerwijs kan geacht worden te begrijpen (p. 180). Als er een beschikking wordt geslagen, dan ontbreekt in de meeste gevallen een deugdelijke motivering, met name als gevolg van een volstrekt onvoldoende inhoudelijk gehoor naar de asielmotieven (p. 181).

De juriste wijst er verder op dat het asielverzoek wordt behandeld door de regionale commissie. Indien de asielzoeker niet op een oproep van de regionale commissie reageert, dan zal deze de asielaanvraag afwijzen (p. 178). Deze afwijzing zal dan enkel gebaseerd zijn op de informatie die de asielzoeker bij de politie heeft gegeven. Indien de asielzoeker niet is gehoord en voorts geen rechtsmiddel heeft kunnen instellen, is volgens mr. Alessandra Ricci Ascoli de kans aanzienlijk dat hij na overdracht niet in staat zal worden gesteld een herhaalde asielaanvraag in te dienen (wegens het ontbreken van nieuwe feiten en omstandigheden). Van een inhoudelijke beoordeling van de asielaanvraag is dan nimmer sprake geweest (p. 182).

ADVOCATENKANTOOR PALM

Daarnaast worden in het artikel een aantal voorbeelden genoemd waarin Italië Rule 39-verzoeken van het EHRM genegeerd heeft (p. 185). Appellant meent dat op deze manier afbreuk wordt gedaan aan de effectiviteit van de rechtsgang bij het EHRM.

Appellant heeft in zijn zienswijze van 16 november 2009 eveneens verwezen naar de interim measures van de President van het EHRM tegen Finland van 12 en 16 juni 2009, alsmede de interim measure tegen Nederland van 18 augustus 2009.

Tenslotte heeft appellant zich in zijn zienswijze naar aanleiding van het voornemen van verweerder, om zijn asielaanvraag af te wijzen, beroepen op het rapport van Human Rights Watch, 'Pushed Back, Pushed Around: Italy's Forced Return of Boat Migrants and Asylum Seekers etc.', van september 2009.

Hierin schrijft HRW dat Italië zich schuldig maakt aan 'forcibly returning migrants to Libya where they are routinely subjected to inhuman and degrading treatment and where potential refugees are not effectively protected'. "Italy violates the international legal principle of nonrefoulement when it interdicts boats on the high seas and pushes them back to Libya with no screening whatsoever."

Bovendien meldt HRW dat de UNHCR zich eveneens zorgen maakt over het beleid van Italië. "(...) UNHCR, on July 14, 2009, expressed serious concerns that Italy's policy "in the absence of adequate safeguards, can prevent access to asylum and undermines the principle of non-refoulement."

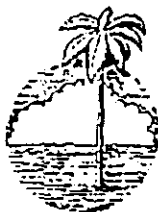
Op pagina 15 schrijft HRW tenslotte: "Italy must immediately cease violating its nonrefoulement obligations and stop interdicting and summarily returning boat migrants to Libya. It should also stop cooperating with the Libyan authorities in the interdiction and interception of third-country nationals trying to leave Libya."

In het rapport 'Over the Wall – A tour of Italy's migrant centres' van januari 2010 concludeert Artsen Zonder Grenzen ten aanzien van de situatie in de verschillende detentiecentra in Italië (p. 2):

"(...) the conditions that emerged did not differ greatly from those recorded in 2003 (...). Malfunctioning continued to occur in numerous forms and there were episodes of scant respect of fundamental rights whoever was managing the Centres, including lack of contact with the National Health Service, insufficient health, legal, social and psychological assistance, and numerous signs of malaise among those interned: self-mutilation, brawls, revolt, requests for sedatives and repeated recourse to the health services."

Verder maakt Artsen Zonder Grenzen melding van 'cramped and crowded conditions' in de verschillende detentiecentra (p. 3, bovenaan).

Daarnaast heeft appellant verwezen naar de volgende passages uit het rapport van het CPT, 'Report to the Italian Government on the visit to Italy carried out by the European Committee

ADVOCATENKANTOOR PALM

for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 27 to 31 July 2009', van 28 april 2010:

"In the CPT's view, Italy's policy, in it's present form, of intercepting migrants at sea and obliging them to return to Libya or other non-European countries, violates the principle of *non-refoulement* (...).

(...) the persons who were pushed back to Libya in the operations carried out from May to July 2009 were denied the right to obtain an individual assessment of their case and effective access to the refugee protection system.

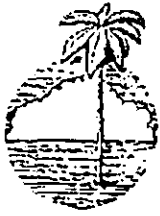
(...) it would appear that the Italian authorities have knowingly pushed back particularly vulnerable persons (...), and perhaps also persons who could attest to their status as refugees (...).

(...) the CPT considers that all Parties to the Convention must ensure that migrants are provided with appropriate treatment, are given an opportunity to apply for asylum and are not sent back to a country where they may be at risk of ill-treatment. The so-called push-back policy, as pursued by the Italian authorities and described in this report, does not meet these requirements."

Appellant stelt zich dan ook op het standpunt dat hij na overdracht aan Italië niet in de gelegenheid zal worden gesteld om een (herhaalde) asielaanvraag in te dienen. Appellant is namelijk niet gehoord door een regionale commissie en er is geen beroep ingesteld tegen de negatieve beschikking op zijn asielaanvraag. Dat betekent dat hij door Italië zal worden uitgezet naar Somalië, zonder dat er een inhoudelijke beoordeling heeft plaatsgevonden van zijn asielaanvraag.

Mocht hij wel in de gelegenheid worden gesteld om een asielaanvraag in te dienen, dan meent appellant dat de Italiaanse asielprocedure onvoldoende waarborgen biedt tegen direct of indirect refoulement. Zo zal hij tijdens zijn gehoor niet standaard bijgestaan worden door een gekwalificeerde tolk, is het zeer twijfelachtig of hij in staat zal worden gesteld om zijn asielmotieven uitvoerig uiteen te zetten, is de beslissing veelal ondeugdelijk gemotiveerd, en wordt de beslissing op zijn asielaanvraag niet standaard kenbaar gemaakt in een taal die hij zal begrijpen, waardoor hij geen dan wel onvoldoende informatie zal krijgen over de rechtsmiddelen die hij tegen een negatieve beslissing kan instellen. En aangezien er voorbeelden zijn van zaken van asielzoekers, waarin Italië geen gehoor heeft gegeven aan een Rule 39-verzoek van de President van het EHRM, dient ook ten zeerste getwijfeld te worden aan de effectiviteit van de rechtsgang bij het EHRM.

Appellant wenst nog te benadrukken dat er bij terugkeer naar Somalië sprake zal zijn van een dreigende schending van artikel 3 EVRM. Appellant is namelijk afkomstig uit de stad Baydhabo (Baidoa), in de provincie Bay, Zuid-Somalië, alwaar sprake is van een binnenlands gewapend conflict.

ADVOCATENKANTOOR PALM

Ten aanzien van het belang van de interim measures van de President van het EHRM, die appelland heeft overgelegd, verwijst deze thans nog naar een uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Haarlem, van 17 mei 2010. Hierin gaat de rechtbank in op de betekenis van de interim measure van 14 januari 2010 voor de zaak van de betrokken vreemdeling (r.o. 2.22).

“Daarnaast heeft het EHRM in voornoemde interim measure om garanties gevraagd dat geen uitzetting zal plaatshebben zonder grondig onderzoek door de Italiaanse autoriteiten naar het risico op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. Daaruit leidt de rechtbank af dat door het EHRM aan de grondigheid van de asielpcedure in Italië wordt getwijfeld. Dit acht de rechtbank een kwestie die het individuele geval overstijgt. Hierbij is van belang dat het de verantwoordelijkheid is van de lidstaten om zich ervan te verzekeren dat de vreemdeling als gevolg van de uitzetting niet wordt onderworpen aan een behandeling strijdig met artikel 3 EVRM, zoals geoordeeld in de uitspraak van 11 februari 2010 van deze rechtbank, nevenzittingsplaats Almelo, gewezen onder nummer AWB 09/40547. De door het EHRM gestelde vraag aan Nederland aangaande de garantie dat Italië niet zal uitzetten zonder onderzoek van dit risico bevestigt die verantwoordelijkheid.”

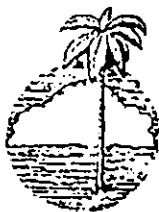
Als productie 2 wordt hierbij overgelegd afschrift van de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Haarlem, van 17 mei 2010.

In haar uitspraak verwijst de rechtbank Haarlem weer naar een uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Almelo, van 11 februari 2010. Hierin oordeelt de rechtbank Almelo, voor zover thans van belang (blz. 4):

“Verder merkt de rechtbank nog op dat het in de eerste plaats de lidstaten zijn die verantwoordelijk zijn voor de naleving van het Verdrag en het bieden van rechtsbescherming tegen (dreigende) schendingen; op de lidstaten rust de verantwoordelijkheid zich ervan te verzekeren (“to ensure”) dat de vreemdeling als gevolg van de uitzetting niet wordt onderworpen aan een behandeling strijdig met artikel 3 EVRM. Daarbij dient de aard en de ernst van het – absolute – verbod op refoulement, in samenhang met de mogelijk onomkeerbare gevolgen van uitzetting, voor ogen gehouden te worden. De mogelijkheid van een Dublin-claimant om bij het EHRM een interim measure aan te vragen om dreigende uitzetting naar het land van herkomst (tijdelijk) te voorkomen, doet aan die verantwoordelijkheid niet af.”

Als productie 3 wordt hierbij overgelegd afschrift van de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Almelo, van 11 februari 2010.

Appelland verwijst in dit kader tevens naar een tweetal brieven van het EHRM van 18 november 2009, waaruit blijkt dat het Hof ook vragen aan de Italiaanse autoriteiten heeft gesteld, namelijk: of de beslissing om de groep waartoe klagers behoorden op volle zee te onderscheppen en onmiddellijk terug te geleiden naar Libië, rekening houdend met de informatie van internationale bronnen en de omstandigheden waarin illegale vreemdelingen in Libië verblijven, tot gevolg had dat klagers blootgesteld werden aan een risico van schending

ADVOCATENKANTOOR PALM

van artikel 3 EVRM; of er, gelet op hetgeen klagers naar voren hebben gebracht, serieuze motieven zijn om te vrezen dat uitzetting naar Somalië of Eritrea klagers bloot zal stellen aan een risico van schending van artikel 3 EVRM; of de terugleiding van klagers naar Libië door de Italiaanse autoriteiten gezien kan worden als een collectieve uitzetting in de zin van artikel 4, protocol 4 van het EVRM; en of de belanghebbenden toegang hebben tot een effectief rechtsmiddel voor een nationale instantie in de zin van artikel 13 EVRM om hun rechten als bepaald in artikelen 3 en 4 van protocol 4 EVRM gestand te doen. Appellant verwijst uw college met name naar de vragen twee en vier, die eveneens op zijn zaak van toepassing zijn.

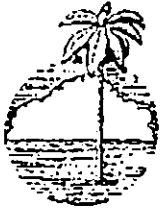
Als productie 4 worden hierbij overgelegd afschriften van de brieven van het EHRM van 17 en 18 november 2009.

Appellant verwijst tenslotte eveneens naar de prejudiciële vragen van het Court of Appeal van Engeland en Wales van 12 juli 2010, met name paragraaf 40. Het Court of Appeal heeft, voor zover hier relevant, de volgende vragen gesteld: valt het besluit van een lidstaat om artikel 3, lid 2 Dublinverordening (DV) toe te passen binnen de werkingssfeer van EU-recht?; komt de lidstaat zijn verplichting, om fundamentele EU-rechten te respecteren na als deze lidstaat een asielzoeker overdraagt aan de op grond van de Dublinverordening verantwoordelijke lidstaat, ongeacht de situatie in deze verantwoordelijke lidstaat?; is een lidstaat op grond van EU-recht verplicht om, en zo ja, onder welke omstandigheden, een asielverzoek aan zich te trekken op grond van artikel 3, lid 2 DV, als overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat de Dublinclaimant zou blootstellen aan een risico van schending van zijn fundamentele rechten (met name artikelen 1, 4, 18, 19(2), en/of 47, van het EU-Handvest), en/of aan een risico dat de minimale vereisten als bepaald in genoemde richtlijnen niet op hem van toepassing zullen zijn?; is de reikwijdte van de bescherming geboden door de algemene beginselen van EU-recht (met name artikelen 1, 18 en 47) aan een persoon op wie de Dublinverordening van toepassing is, ruimer dan de bescherming geboden door artikel 3 EVRM?

Als productie 5 wordt hierbij eveneens overgelegd afschrift van de prejudiciële vragen van het Court of Appeal van Engeland en Wales van 12 juli 2010 (paragraaf 40).

De door het Court of Appeal gestelde prejudiciële vragen raken namelijk ook de kern van het rechtsgeschil in de zaak van appellant, namelijk de toepassing en reikwijdte van artikel 3 lid 2 Verordening 343/2003. Ook appellant heeft een beroep gedaan op artikel 3 lid 2 van de Dublinverordening, aangezien er naar zijn mening concrete aanwijzingen zijn dat Italië zijn internationale verplichtingen niet nakomt, zodat niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan.

Appellant verwijst hier tevens naar de mededeling op de website van uw college van 3 september 2010. Uw college heeft inmiddels aangegeven hoger beroepszaken, die betrekking hebben op de overdracht van vreemdelingen aan Griekenland op grond van de Dublinverordening en waarin ter zake van de toepasselijkheid van artikel 3 lid 2 van die verordening het interstatelijk vertrouwensbeginsel aan de orde is, te zullen aanhouden in afwachting van de beantwoording van het Hof van genoemde prejudiciële vragen.

ADVOCATENKANTOOR PALM

Appellant meent aldus dat de beantwoording van die vragen niet alleen van belang is voor overdrachten aan Griekenland, doch eveneens voor overdrachten in het kader van Verordening 343/2003 aan Italië.

MET VERZOEK:

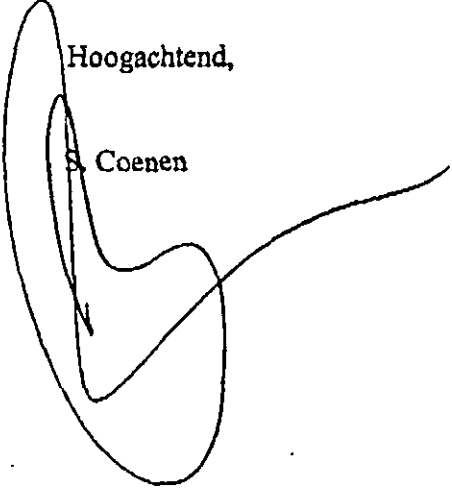
het hoger beroep gegrond te verklaren, de voorliggende uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te Zutphen, van 25 augustus 2010 te vernietigen, en opnieuw uitspraak te doen met inachtneming van het voorgaande.

Een kopie van deze brief met producties deed ik aan de Minister van Justitie toekomen (p/a IND, unit PV Zwolle).

Erop vertrouwend u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

S. Coenen

A large, stylized handwritten signature in black ink, starting with a large loop and ending with a long horizontal stroke.